

Nº 33.

Pirmdeenā 15. August

1866.

Gekfchsemmes finnas.

No Rihgas. Widsemmes mahzitaju sinode 17tā August tilfchoht noturreta Walkas pilsfehtā.

— 12tā August. Walkar walkarā pulsht. 7. august. Keisera brahlis Leelfirsts Nikolai Nikolajewitsch peē mums abrauzza, te larra-wihru pulsus pahrluh-koht, pahr to wissu nahkoscħā Kummurī sfaidrakas finnas dohsm.

No Pehterburgas. Amerikaneescheem tas telegrafs zaur Atlantijas juhru us Ameriku, mafsa warren leelu naudu un tadehk gan warr saprast, ta tahs finnas, ko pa to telegrafu us Ameriku laisch, newarr wis lehtas buht. Tapehz arri muhsu telegrafa waldischana islaiduse finnu,zik tahda telegrafa finna jeb depefcha pa juhras telegrafu libds Ameriku mafsa. Tahda finna, kam tikkai 20 wahrdi jeb mafsa, kam tikkai wairak lā 100 bohbstabi, no Eiropas Kreevu-semmes us Ameriku laista, mafsa 131 rubt. 25 kap., bet no Sibirijas un Kaukasus 164 rublus. Ja tahdai finnai wairak nekā 100 bohbstabi, tad tee pahreji bohbstabi teek fasflaititi kohpā un ar 5 dossiti un tad par latreem 5 bohbstabeem jamafsa 6 rubt. 56 kap., bet no Sibirijas un Kaukasus 8 rubki 20 kapeikas. Par schahdahm finnahm arri neteek nelahda galwoschana dohta, ka tahs nepasuddihs. Kas par to ihsti drohschs gribb buht, tas lai mafsa to naudu dubbulti, tad dabbuhs no turrenes atbildi ka finna ristigi nogahjuse.

Wehl no Pehterburgas. Kad to slepkaw-necku Karakosowu fanehma, tad grahsu Murawjewu cezehla par presidenti tai kommissionei, kam waijadsjeja ismekleht, kahdi tee zitti wainigee tas faunā heedribā, kas darbojabs wissu walsts eerikteschanu

apgahst. Lai nu gan stipri leedsahs un pretti tur-rejabs tee, kas par libds wainigem tiffa fanemti, tomehr pehz $2\frac{1}{2}$ mehneshu puhlina kommissionei is-dewahs, to besdeerju darbus un heedribu issekmeht un arri to dabbuht finnaht, ar kahdahm ahrsemmes un Pohlu dumpineelu heedribahm tee kohpā finnajuschees. (Pahr to leegschanoħs isnahza tā, ka tee, kas schinni leetā kohpā finnajahs, leela gawena bei-gas Mestawā bij sapulzejučhees un zecti norunna-juschi, ka, ja kahds no winneem tiftu fanemts, tas pats fewi nogipteschotees un ka preesk tam strich-ninu (gippti) few klahrt turrefchoht, — lai pee is-mekleschanas nelahdu atbildi no ta newarretu isdab-buht. Pehzak, kad winnu padohms zaur ismekleschanu gaismā nahza, tad tee paschi to gippti isdewa, ko waska knohpites paslehpuschi, mattōs few klahrt nessaja.) Schi kommissiones ismekleshana pahr Karakosowu un winna heedream taggad irr pabeigta un us Keisera wissaugstaļo pauehleschanu ihpascha kriminalteesa irr eezelta, kas lai pahr teem fauna-darritajeem soħdibu nospreesch. Taggad tik irr eejpeh-jams, par to Kreevu-semme wehl nedfirdetu noseegumu, kas paschu Keisera gribbeja nogalleht, wissseem finnamu darriht. Winnu wahrdi wehlak tiks finnami darriti. Karakosows pirma pahrlausifschana itt zeeti leedsa faru wahrdi un d'sħiħes-kahrtu, faw-zahs par semneku Aleksei Petrow, d'simmiς Deen-widdus gubernijas un ta wissu nepareisi ween us-dewa; Pehterburgas dolteru skohla, kur ahrfes pa-libgu slimmibā meklejis, tas fawzees par Dmitri Vladimirowu. Peħdigħi nahza kaijumā, ka to faw-zohħ Dmitri Vladimirow Karakosow, ka effoħt 24 gaddus wezs, ka winna teħwam effoħt masa mui-

schina Serdobskas aprink Saratowas gubernijā, kam muischneeka gohds un fahrtā gan ne-effoh; ta tam effoht meeftgi brahti un mahfas, ka tas papreessch Pensas gymnasiumā mahzijees, 1861 gaddā Kasanas uniwersitetā eestahjies, bet Eldu deht, ko ar studenteem zehlis, no turrenes israidihts, tomehr 1863 gaddā atsal turpat tizzis usnemts, 1864 gaddā us Moskawas uniwersiteti gahjis, bet kad tur nemaksojis, tad 1865 gaddā no turrenes arri istumts. Te Moskawā teem negantneekeem bij sawa ihpascha bee-driba, kuras leelakais preefschneels bij Karakosowa tuvejs raddineeks. un schi beedriba sawas sleppenās fluddinaschanās taīs gaddōs 1862 un 1863 nosau-zahs „Semme un brihwiba.“ — Schi beedriba ar gaddeem daschadās nodalkas isdvallijusehs un ar daschadeem wahrdeem nosaukusehs, kas nemas flitti ne-flanneja, bet kuru mehrkis tak bija tahds: wissas labbas beedribas apgahst, tizzibū un waldischanu is-nihzinahst un zaur dumpi wissu pahrwest. Kā jau fenn gaddeem daschās ahrsemmeš faunas beedribas darbojahs laudim eeteift, ka labbi buhtu, kad ne-weenam ihpaschas mantas nebuhtu, ka tahs peeder-retu wisseem lohpā un ka nefahdas waldischanas ne-buhtu, bet ka wissu stahwetu weenadā fahrtā, ta arri schi beedriba us to paschu mehrki stuhreja, wissu pa-stahwedamu buhfschanu gribbedami isnihzinahst, laudihm eeteidami, ka semme peederroht wisseem laudihm lohpā, ar to semneekus usflubbinadami pretti zeltees muischneekem un wissahm waldischanahm un warrahm. Tadeht tee no sawas pusses dibbinajuschi daschadās sfoklas, fur sawu mahzibū fehllu warretu isseht. Moskawā scho beedribu waldischana bijuse, kas arween wissu pahrwaldija pa wissu semmi un preefschā rafstija, kas jo prohjam darrams. Ta naudu, kas pee wissahm tahdahn ar jaukeem wahrdeem no-faultahm eetaifschananahm waijadseja, tilka no bee-dreem pascheem samesta, jeb no laudihm preefsch tahdas un tahdas waijadisbas salaffita. Ta tomehr zittadi newarreja sadabhuht to waijadigu naudu, tad bij wehlehts sagt, baggatus laudis nokaut, naudu laupilt no pastehm, rentejahm u. t. pr. Reis notika, ka dehls tilka pahrrunnahts, sawu tehnu no-gipteht, lai ahraki warretu tilt pee winna krahjuma un to blehdneeku beedribahm par labbu tehreht. Wissas schabs beedribas, sfoklas un palihdsibas-nammi tilka eezelti, lai zaur teem few jaunus un papil-nam beedru sawā padohmā warretu pee-audsinaht un tee jauki wahrdi tilka tahm dohti, lai schee aisseds un flehpj winau taunu nodohmu. Ar sawahm ee-taistahm sfoklahm, grahmatahm un awisehm winni dsinnahs peetilt leelahm sfoklahm, fur sawas mahzibas wairoht un tihloja arr, ta par schahdu sfoklu preefschneekem un usraugeem tilku eezelti wihri, kam tahds prahs kā winneem. Zitti jaunekki ahrsem-mes sfoklas tahdas mahzibas fasmehluschees un ar ahrsemmeju dumpineekem beedribā palitdam, wissadi darbojahs, augstu un semmu lauschu dohmas un

prahthus us to lohziht, waldischanas eetaifschanas neewahnt un tahm pretti strahdaht. Schahm bee-dribahm wissahm arri bij diwejas dallas jeb diwe-jadi prahti. Beeni gribbeja zaur sawahm mahzibahm pamasam laudis eeraddinahst us sawu pussi, ka tad warretu waldischanu gahst un walsts buhfschanu pahrtaisht; ohtra atkal tihloja ar dumpi jo ahraki to isdarriht, pee ka tad arri Keiseru waijagoht no-laut. Pee scheem pehdigeem Karakosows arri peederreja un tas tad apnehmehs to negantu darbu bes laweschanahs isdarriht. (Mahloschā Nri. beigums.)

No Moskawas rafsta, ka no turrenes gohda-wehstneeki fuhtiti us Pehterburgu, tohs no Amerikas fuhtitus wehstneekus us Moskawu aizinahst. Pils-fehtas waldischana preefsch scho zeenijamu weesu fa-nemschanas effoht dewuse 10,000 rublus un bes tam general-gubernators un pilsfehtas draudse apnehmu-schees diwas leelas bales teem par gohdu isdohst. Safka, ka schee Amerikaneeschi tilka mas deenas Moskawā palifshoht un tad us Nischni-Nowgorodu dohshotees.

No Warfchawas. Schinni wassarā tur tas lauwu-dihditajs Kreizberg sawas skunstes rahdiya. Bil bailigas tahdas skunstes irr, to latris sinn, kas ween fahdu reis tahdu swehru-dihdischanu redsejis. Un jau dauds notikumi stahsta, fahdas breefmas daschu reis peedsihwotas, kad paschi dihditaji woi pahdrohschi, jeb nav deesgan usmannigt us sawahm darrischanahm. Kad no dihditaju beedribas ta jauna preilene Augusta lauwu buhri bij bijuse, tad eegahja Amerikaneets Willjams tur eefschā un aismirfa buhra durris pareisi aistaifshet zeet. Pa tam weens lauwa ar sawu keppu durris atgruhsda walla un ar weenu lehzeenu bij dahrjsā eefschā. Skattitaji no wissadahm lauschu fahrtahm, wezzi un jaunti, pawiffam fahdi 60 zilwei, tuhlin neymahs behgt, zaur ko frehsli un benki papilnam tilka falausti. Trohfsnis un fajuk-schana bij leela. Zitti fahpa pahr sehtu, zitti libda pa lohgu kassihra-kambari eefschā, wehl zitti rahpahs us kohfeem augschā. Pebz mas minutehm dahrjsā wehl tilveen atraddahs behguscheem palitschhi sau-les-schirmi, speeki, wirsswahrli, drehbju luppatas u. t. pr. Lauwa us to wissu nemas neluhloja, bet pahrlehzā pahr to ais buhra buhdamu sehtu eefschā masajā dahrjsā, fur til semma sehtina ween wehl preefschā Mokotowskaja eelai. Lauwa pee schabs sehtas jau iszehlahs stahwu. Tad firdsdrohfscham dihbitajam Kreizbergim pascham un winna beedram Blennowam isdewahs ar gallas gabbalu lauwu ee-willnahst fahdā buhri, ar ko tas atkal sawā weetā tilka nolikts. Par tahm isbailehm, ko laudis tē bij isredsejuschi, no teefas pusses tam Amerikaneetim Willjamam pawiffam tilka aisleegts us preefschuhdu reisit lauwas buhri ee-eet.

No Irkutskas, Sibirija. Lassitajeem wehl buhs labba peeminnā Pohlu dumpja karschs, ko ne fenn beidsa un zaur ko daschi tuhfschischi dumpineekti

tikka aissuhtiti us Sibiriju. Taggad no Irkutskas rafsta, fa tee tur aissuhtiti Pohli ir tur ne-effoht meerigi, bet turpat dumpi sazehluischees. Schis dumpis eesahzees ar to, fa kahdi pee zeetumneeku darba nudohti 1000 Pohli pee zeffu taifischanas 100 werstes no Irkutskas 24tas Juni deenas wallarâ sahluuchi dumpotees, sawas komandas wirsnecku palkawneeku Schaz pa pussi nosittuschi, sargus pahwarrejuschti un sazehjuschti, isgehrbtus saldatus (furru drehbes tee paschi few apwillka), lihds nehma, postesstatfionam uskritta, un to isplindereja, wiffus (kahdu 30) sargus, wahgus un safeetus pastes puischus lihds nehma un tad dewahs probjam ap Baikalu apkahrt us to frohna fabriki Petrowskaja un us selta bedrehm, fur dauds zitti Pohli atrohdahs preefschâ. Schinni zeffa tee wiffos pastes statfionos nonehma sargus, nodedsinaja zeemus, no eedsihwotajeem pagehreja usturra leetas, samaitaja telegrafus, noplehfa tiltus un samaitaja wiffas laivas us uhdeneem. Ur scheem dumpineekeem effoht saeeddrojees leels pulks Pohlu, kas tur us dsihwi bij nomettees. Wissfeem teem bij eerohfchti, fa flintes, revolveri, sobbeni un pulweris. Wiss tas laikam preefschlaikâ ta bij fataihts un tee Pohlu eedsihwotaji to wiffu lai minneem bij sagahdajuschti, jo zittur nelur wiani tahdas leetas te newarreja dabbuht. Par kibbeli arr' ta isgaddijahs, fa rihta Sibirijas wirswaldeens, generalis Korsakow's kahdas 4000 werstes aiss Irkutskas us Amuru bij aisseisojis kahdas ihpaschâs darrischanas. Winnam nemas newarreja par to dumpi pasinnoht tadeht, fa telegrafi nopohtiti un wisch laikam wehl taggad pahr to nelo nesinn. To mehr Irkutskas gubernators tuhlin irr isdarrijis ko spehja; wisch saldatu pulku dumpineekeem subtija palkat, zitti pulki tikka pa Baikal-eseru ar dampfuggeem pretti suhtiti; ildeenas wehl aiseet zitti pulki un arri leelgabbali. Osird, fa jau kaufchanahs effoht bijuschas starp dumpineekeem un saldateem. Palkawneeku Lischernejewu, kas to zeetumneeku darbeem bij par usraugu, atradda meschâ pee lohka preefeetu, jaistu un dilti cewainotu. 30ta Juni tikka augstaka wirsneeka adjutants Vorochow, ko Pohli nosittuschi un zitti cewainoti saldati Irkutskâ atwesti. Sibirijas farra-pulku augstakais wirsneeks Kufels pats irr aissgahjis us farru pretti teem dumpineekeem un jau daschi sawangoti Pohli teek atwesti. Stahsta, fa Pohli, nomannidami, fa effoht no wissahm pufsehm apstahti, eebehgujchi meichâ. Meschs taggad no saldateem, Tunguseem un Bureteem, kas wissi labbi gehgeri, tizzis apstahts un nu gaida, kamehr babs tohs apsehstohs speedihs klajumâ nahst. Wissa pilsfehta te taggad irr fabihjusehs, jo te dsihwo dauds Pohli. Sinnams, fa pahr wissi irr gahdahts, fa dumpineekus sawaldiht, jo deenahm un naaktihm kahli gan jahschus gan kabjahm eet pa eelahm wissi uslukhodami. Bet pilsfehtneekeem ir paschâ deenâ bail un lai gan laiks karsts, to mehr neweens nedrihsst

meschâ eet pastaigatees, woi braukt us peldeschanohs, jo newarr sinnah, fa kahds Pohlis nestahw aiss kohla, kas sawu lohdi schauj mirsu. — Zschâ Juli atkal nahza siana no Ussoljas, 60 werstes no Irkutskas, Moskawas leelzella, fur zeetumneeku darba weeta, fa arri tur tee Pohli fahfuschi dumpotees un wirsneeku ar bojoneti waigâ cewainojuschti. Tuhlin 150 saldati tikka aissuhtiti waktneekeem par palihgu. Arri Ranskas un Balaganfskas pilsfehtas Pohli dumpotees.

Ahrsemmes sinnas.

No Wahzsemmes. Meer a-sinnas. Taggad gan drohschi warr sazicht, fa karschs pagallam un tif meera-sinnas ween teek daudsinatas. Stahsta, fa Pruhsciu waldischana meera derreschanu jau effoht apstiprinajuse, bet Chstreikeschu waldischana wehl ne, tadeht, fa ta papreesschu wehl gribb isdarritees ar Italeescheem un ar teem arr' meeru no-taifht weenâ reisâ. Pruhsciu farra-spehla wehl apilnam Chstreiku walste, sam tur hapaleek, kamehr Chstreiki farra-parradu aismalschahs, jeb ihstenu peenemmanu galwoschanu par to dohs. Sinnams, fa schee farra-pulki taggad Chstreikescheem ja-usturr un to winni arr' apnehmuschees darriht — woi nu labprahgti — kas to warr sinnah. — Pruhsciu kchnisch saweem us landagu supulzeteem fungem lizzis sinnamu darriht, fa ta kchnina walsts Annewer, furirsta walsts Hessen, erzoga walsts Nassau un ta brihwa pilsfehta Frankfurt, effoht schinni farra Pruhscieem pretti zehlischahs un ne panehmu-schahs to padohmu, kas tahn no Pruhsciu pusses dohts, fa lai meerâ paleef, lai farra ne-cemaishahs, zaur fo tahn tad sawu waldischanu un semmi paturrehs fa papreessch; tahn tur pretti Chstreiku walstei gahjuschas palihgâ farroht prett Pruhscieem un ta jawahm semmehm uskrahwuschas to atbildi, kas tahn taggad janess. Taggad zaur to, fa Deews Pruhsciu eerohfcheem palihdsejis uswarreht, tahn waldischanas-paschas sawu warru effoht pasaudejuschas un Pruhsciu taggad newarroht zittadi darriht, fa winnai semmes pedallihit sawai walstei. Jo lad tahn wehl us preefschu paliku pee sawas paschas warras, tad tahn Pruhsciam buhtu tillai par kibbeli ween starpa pee tahn jaunas Wahz walstu beedribas eetai-schanas u. t. pr. Lad nu wisch, prohti Pruhsciu kchnisch, landagu usaizinajoht, lai ta sawu wehleschanu dohd pee scho semmju saweenoschanas ar Pruhsciu walsti. Sinnams, fa landaga fungem te nefas nam pretti un tee skanni uskleegdami kchnina padohmu panehmu-schi. Gan nu wehl laiks paes, kamehr preefsch wissa scha darba ihpaschus liflumus isdohs un to wissi lihds gallam isdarrihs. Taggad tahn zittas walstes, kas sawu warru paturr, katra fewischki nahk ar Pruhscieem meeru derreht us Berlini. Ur Baireeschu walsti ween wehl ta meera-derreschana negribohht lahgâ us preefschu eet, jo, fa osird, Pruhsciu no teem pagehroht kahdas semmes

dallas preefsch fewis. Baireeschi wehl nemas negribboht ihsti atsift, ka winni paschi pee ta wainigi, ka teem taggad Bruchscheem jadohd pilniga atlihdssinachana. Baireeschi ween effoht tee wairak wainigee pee wiffa ta karrä; jo ja tee nebuhtu us to pastahwejusch, tad wiffa Wahzsemmes Deenwiddus wal-kara pufse nebuhtu dohmajuse us karru prett Bruchscheem; Baireeschi us wiffadu wihti un ar draude-schanahm tahs zittas walstes us to peefspeeduse. Baireeschi Bruchscheem apsohljuschti us winnu pufsi turretees un pehdiga azzu-mirkli gahjuschti us Chstreikeeschti pufsi. Ar to jaunu Wahz walstu beedribas eetaifischahu arr' Bruchscheem wehl negribbahs lahga isdohtees, jo daschas walstes tam padohmam wehl turrahs pretti un negribb pee tahs beedribas peestahtees — kà abbas Meklenburgas walstes. — Tannis walstes, ko Bruchschi griss peedallihit pee faswas, taggad effoht leela sajuscheschana. Wesseem wal-dineekem wairs naw nefahda warra un Bruchschi arri wehl naw tur eriktejuschees us waldischanu, tikkai ar sawu karrä-spehku tahs semmes apfehduschi. Paschi tee astumti waldineeki daschä weetä wehl til leelstidgi, ka faweeem uswarretajeem mugguru gresschoht. Ta Nassaues erzogene nelaiduse preefschä Bruchschi wehstneeku, kas no sawa fehnina fuhtihits, gribbejis ar to pahr to taggadeju buhfschanu isrun-natees. Ta arri nepenehmuse tohs gohda-walnue-lus, ko fehniasch gribbejis tai doht. Un tomehr waldischanas-warra tai nefahda wairs naw. Safka, ka tee lautini wehl zerrejoht us Franzschu palibgu un dohmajoht, ka Keijers Napoleons starpä eejaukdamees, te dauds ko zittadi pahrgrohsschoht un winni palifsschoht pa wezzam sawä warra. Bet ar tahdahm dohmahm tee fewi gauschi peewillkoht un wehl leelaku stahdi few fataisoht. — Annoweres fehnisch gan bij' nodohmajis gudri darriht, ka warren leelu naudu, 19 millionus dhalderus Annoweres walsts papihros us Englandes banku nosuhltijs, het kà rähdahs, tad tas wijs buhs welti ween. Bruchschi kommissahris taggad Annoweré usgahjis tohs nummerus, ar kah-deem tee aiswesti papihri hijuschti apsibmeti un pehz teem nu wiffur tohs papihrus issluddinaschoht par sudduscheem un pa nederrigeem. Ko tad nu lihdsfehs ta aisweschana! — Bruchschi arr' preezajahs pahr to, ka zittu semmju waldischanas nemas ne-effoht pretti, kad winai til dauds zittas semmes sawai walstei peedalloht llaht. Ir Kreewu-semmes augstais Keijers, kam to ihpaschi sinnamu darrija, labbu ween run-najis pahr Bruchschi preeaugschahu warra un spehka. Ir Franzschu Keijers Napoleons, kas eesahkumä gan ko tihkojis, bet kad Bruchschi zeeti ween pretti atbil-dejusch, taggad nelo nefahrojoh un falkoht, ka winsch meeru mihlejoh un pee meera gribboht pa-lift. Paschas Franzschu awises, taggad labbu ween pahr Wahzsemmi runnajoht, lat gan nefenn wehl bij it tschaklas, Wahzsemmi raht un spreest, ka Bruchschi newarroht wis til dauds semmes weeni paschi

turreht. Ta nu leelahs awises wehl dauds pahr scho buhfschanu runna un spreesch, bet wiffas tahs sinnas mums mas fo warr derreht.

No Italias. Ar Italiu Chstreikeeschti pilnigu meeru wehl naw noderrejuschti, bet tikkai pameeru no 13 (1ma) August us 4 neddelahm, ar to norunnu, ka nemeeru atkal warr eesahkt, kad 10 deenas agrak pameeru weeni ohram ussazzijuschti. Bet to jau gan newarr dohmaht, ka nemeeru atkal eesahks, jo jau Bruchschi arr' us to pastahw, ka Italia buhs sawu fenn fahrotu mehrki panahkt.

Gudra wiltiba.

2.

Behterburga reis' dsjihwoja nabbags, wezs, bet gohdigs frihweris pee kahdas teesas, taisnigi un weenteesligi. Sawu dsjihwi un darbu winsch bija eeriktejis ta, ka tee gahja tilpat fahrtigi, kà leelais stundas pulkstenis generalstabu mahja, kas irr augusta Keijera pillij prettim. Katru deenu nolikta laikä winsch gahja no sawas mahjas kruftam pahr masu tigrus plazzi pahri us sawa birawa (rafstamu weetu) un tapat atkal ristigi pehz 6 stundu strahdaschanas nahza atpakkat us sawu mahju, nekur nefahdas is-grohfschanas, ee-eeschanas un apstahschanas ne-mihledams. Drehbes tam bija nodillufchas un zep-pures schirme weetahm ween wehl klahf turrejahs. Winna pahris pee-auguschi meitu to reisahm luhds, lat jel, ja ne wairak, tak jaunu zeppuri eegahdatu, jo winsch ta jau padauds nabbadsiski isskattotees. Beidsoht winsch to arri pallaufija, un pee bohdes, fur dauds saltas zeppures bija fakahrtas, peegahjis, weenu no tahn preefsch fewim isluhkojis, prassija, ko malsajoht. Pahrdeweis no tahn neweenu tam negribbeja pahrdoh, aibildinadams, ka tahs wiffas effoht apstelletas un winnam zittas peedahwaja. Bet wezzais to salto mizzi eemihlojis, neweenu zittu negribbeja. „Nu tad,” kohpmannis teiza, „kad Juhs pawissam to salto gribbeet, tad nemmeet. Lihds rihtam jau zittu tanni weetä gattawu pagahdaschu.“ Wezzais aigahja ar sawu saltu zeppuri. Us birawu aigahjuscham, wiffeem beedreem bija brihnumis, ka wezzais jaunu zeppuri eegahdajees un to apsweizingadami, tam pasmeedamees laimes wehleja. Behz pahru deenahm, kad birawa disti bija karfts, winsch rohku kabbata eebahsa pehz nehsdaga, peeri noslau-zicht un — par leelu brihnumu no tahs iswillka smukku un smalku Indijas slhschu nehsdagu (Toulard). Chrmi! kur tahds te gaddijees! Winsch to rähdija faweeem beedreem, prassidams, woi lahds to netihjchi winna kabbata nebuhtu eebahsis? Bet katris pakratti ja galwu un dohmaja, ka laikam winna meitas gribbedamas winnam sleppen preeku padarriht, to tur eebahsuschas. Wezzais aigahja dohmigs us mahju un meitas waizaja: „Behni, kuschs no jums mannim to darrijis? Woi juhs gribbeet lai es us sawahm wezzahm deenahm wehl leppojojohs?“

Meitas no tam neko nesinnadamas wissas par to is-brihnijahs, dohmaja us preefschu un atpakkat un pehdigi nospreeda, ka radda dehls, kas pagahjuschä svehtdeenä te bijis, to buhs darrijis. Wissi palikka kluusu un wezzais to nehsdagu paglabbaja.

Ohtre deena, kad atkal birawa eegahjis un pee sawa rakstama galda gribbedams apsehdeetees sawas swahrku sterbeles us katru pussi isschikhra, ka jau arveen mehdsam darriht, winsch nomanna abbas kabbatas ko zeetu. Tuhsdak rohku eebahsis raudsift, kas tur buhtu, iswell no weenas kabbatas selta kabbatas-pulksteni un no ohtras mazzinu pilnu ar naudu. Winsch paleek kluuss ka stabs. Kas tas?! — Kluuss pats eelsch fewis daschadi pahrdohmajes, pehdigi tam kas prahia schahwahs: Nesazzija saweem heedreem neko no tam; un kad wissi aissgahja un birawit aisslehdja, winsch steidsahs teescham pee wirspolizejas meistera, luhdsahs eelaishchanu, un eelschä tizzis, tam rahdija pulksteni, naudas-malku un nehsdagu, un isslahstija tam wissu to gaddijumu ta ka mehs to nu jau sinnam. „Brihnum!“ tas is-fauza. „Un agrak tas Jums nemuhscham ta naw gaddijees?“ „Nemuhscham, ka tikkai nu preefsch astnahm deenahm ar to sihschu nehsdagu un scho-deen ar to pulksteni un naudu-malku.“ — „Woi pa scho laiku Juhs pee sawahm drehbehm kaut ko ne-eheet pahrgrohsijuschi (pahrmajatees)?“ — „Neko.“ — „Apdohmajatees labbi.“ — „Ja, nu at-minnohs: ejmu jaunu zeppuri pirzis.“ — „Sakkeet man, kur un ta to pirkuschi?“ — Wezzais nu isteiga wissu, kur un ta winnam ar to zeppures pirkuschi bija gaddijees. Wirspolizejas meisteris to dsirvedams ditti eesmehjahs un eesauzahs: „Nabbaga gohdawihrs! Juhs effeet eetikkuschi blehscu beedribä! Woi Juhs to nemaneet? Tahs pahrudefmit weenadas saltas zeppures tanni bohdé sakahrtas, bija sakha blehscu beedribä apstellejuse preefsch fewim par pasihschanas sihmehm. Katrs no tahs beedribas turr schahdu zeppuri. Ja nu weens no scheem kahdam ko nosohg, tad raug zif ahtri ween warredams, ohtram, kam tahda zeppures, to sagtu leetu eebahst kabbata, ja mekletaji winnu arri nograhbtu, tatschu pee ta neko ne-atrastu. Baur to zeppuri winni Juhs arri weenu par sawejeem noturrejuschi un tadehk tahs sahdsibas, kas gaddijuschä, Juhsu kabbata eebahjuschä. Sakkam Jums paldees, ka tahds fleppens gaddijums zaur Jums kaijumä nahjis. Schè Jums naudas, pirzeet tai labbakaja zeppures magasinē fewim jaunu (zittu) zeppuri un scho saltu zeppuri neesseet tuhval atpakkat. Berre, ja ka riht wissus tohs 20 sawa warra dabbuschu un Juhs tad nenahfseet tannis behdä, ar winneem lihds tapt no-twerti (nokerti). Wezzais gahja us magasini, pirkatur zittu zeppuri un to saltajo gribbedams sawa nehsdagä eetiht, iswika no kabbatas ne sawu, bet smalku dahrgu ar spizzem ischuhu nehsdagu. Brihnum us brihnumeem! Wezzais nu steidsahs ar wissu pee

wirspolizejas meistera. Tas to gohdigu wezzajo tahdu pahrbrihnijuschohs redsedams eenahlam, pasmehjahs atkal, klaustjahs wezzaja isteikschamu un tad to ar gohdu atlaida. — Wiss, kas pee to blehscu sawangoschanas waijadigs, pa tam bija fataishts un pahri dutschu polizejas wihi to zeppuri labbi apskattijuschees, isgahja us pilssatu un pebz stundas laika wissi, kam tahdas zeppures galwa, bija sagrabiti un polizejai nodohti.

Redseet, zif dauds un kahdi blehscu stikki un nilli neteek isgudroti, wisswairak leelobs pilssatōs. Tadehk katram gan waijaga us fewim aktinu doht, ka neteek peekrahpts, woi winnu pulka cerauts. Paldees Deewam, ka winsch pats tahdeent atkal us winnaem nesinnamu wihi leek sapihtees, gaismas preefschä nahlt, kur tohs isnihzina. G. D.

Walstu jeb pagasta likkumi preefsch Mūstruma juhemaillas gubernijahm.

Us ia grunts-rasla iri no kaiserislas Gohtibas rohlas rakstihis:
„To buhs isdarriht.“
Pehterburgā, 19tā februari 1866tā gaddā.

Pirmais gabbals.

Par walstu jeb pagasta erikteschanu.

§ 1.

Pee weenas walsts jeb pagasta peederr wissi weena semmes apriala eedsihvołaji, kas pebz augstas walsts-waldibas apstiprinachanas saweenoti un kam pebz likkumeem sawa starpa sawas teefas un sawas nastas.

Pee latras walsts jeb pagasta preefsaitahs wissi tee pee tahs paschias muischas, woi mahzitaja muischas, woi widmes (Widme) peederrigee un winnas revisiones un pahralstichanas-ruslōs eerafslitee laudis, tapat arri wissi tee, kas nepeederr wissi pee semneeli kahrtas, bet kamaa ihpaschias kahrtas gohda teefas jeb reftes paturredami walsts jeb pagasta beedribä irr usremti.

Peelikums. Katrs, kas pee walsts jeb pagasta naw preekshtits, no ta brihscha, kur winsch atschirkta mahju semmes grunts nopehrl woi nohma nemm, arridjan pee tahs walsts jeb pagasta beedribas peederr un eemanto tahs teefas un uñnemim tahs nastas, fo shoo likkumi zell un rahda.

§ 2.

Tahs walstes jeb pagasti, kam naw wairat ne ta 200 peederrigu (§ 1), zaur usraugu teefas (§ 32) spreediumu zitteem pagasteem teek peedalliti, ja walsts jeb pagasta ammateem wihi (ir wehletaju, ir wehlejamo) peetriuhst, jeb ja redsams, ka no sawas pusses ween ne eespehshoht ihpaschus walsts jeb pagasta waldischamu usturreht. Par to, ka weena walsts jeb pagasts ohtram peedalliti, usraugu teesa norikteschanas deht gubernatoram un kameraleefai ralstu laischt. Katrai tahdai preefskirkai walsti jeb pagastam, kad dohma, ka zaur preefskirkai kahdi zetti-shoht, gadda starpa irr brihw par ta 'pee gubernatora schehlotees, kas tad to leetu nodohd tai kommissionei, kas par to semneeli leetahm, lai ismelle un apspreejch.

Peelikums 1. Walstehm jeb pagasteem, lai buhtu zil leeli buhdami, ka lihds schim, ta us preefschu irr brihw saweenotees pebz paschu norunnas un ar usraugu teefas (§ 32) apstiprinachana.

Peelikums 2. Wehl ihpaschi kaimiin walstehm jeb pagasteem, bes augscham minnetas saweenochanahs irr atwehlehts, ja pascheem patihabs, pebz usraugu teefas (§ 32) apstiprinachanas kohpā tikkai weenu

weenigu walsts jeb pagasta teesu eezelt, woi, kur jau taha eerikste irr, to paturrecht. Kur tas noteef, tur usraugu teesa nospreesch, zif teesas wihrus katra walstei jeb pagastam no fewis preesch schihs weenigus walsts jeb pagasta teesas ja-iswehle.

§ 3.

Wissur, kur walsts jeb pagasti teek faweenoti, tur muischahs polizejas teesas un darrishanas, zif tahs faweenotu walstu jeb pagastu aprinki irr ispildamas (§ 37, d. c. f.) peekricht weenam no teem muischu grunts-lungeem, lam walstu jeb pagastu-aprinki lahdha muischa peederr, woi pehz paschi norunnas sawa starpa, woi kad schahdā norunnā nefalihst, tad pehz usraugu teesas (§ 32) spreedula. Lam muischahs grunts-lungam, lam muischahs-polizeja par to faweenotu walstu jeb pagastu aprinki ustizzeta par wisseem walsts jeb pagasta sapulzinachanas un walsts jeb pagasta weetneelu pulsa spreedula (peelik. 1 pee § 8 un §§ 12 un 27), kad tee zaur walsts jeb pagasta wezzalo winnā sunami, no fawas pusses jaapsinno tee zitti muischu-gruntsfungi tā faweenotu walsts jeb pagastu aprinki.

Ohrs gabbals.

Par walsts jeb pagasta waldishchanu.

§ 4.

Pee walsts jeb pagasta waldishchanas peederr: 1) walsts jeb pagasta sapulzinachanas (Gemeindeversammlung) un walsts jeb pagasta weetneelu pulsa (Gemeindeauschuss), 2) walsts jeb pagasta wezzakais un preeschneeli, beidsoht 3) walsts jeb pagasta teesa.

Peelikums. Walsts jeb pagasta wezzaleem un preeschneekem irr wehlehts, ja waijaga, usluhkus eezelt walstei jeb pagastam par labbu, fa lauka fargus, usrangus lasaretēs un zittas walsts jeb pagasta eezittes, polizejos fullainus u. t. pr. Bet s̄ho usluhku apstiprinachana stahw walsts jeb pagasta weetneelu pulsa rohlas.

§ 5.

Walsts sapulzinachanas, walsts weetneelu pulsa un walsts teesa fanahl walsts nammā, kas walstei paschait tad jausbuhwe un jausturr, kad derrigas ruhmesweetas nebuhtu, nei gruntslunga tādu pāmissam gribbetu atdoht. Kad pee walsts namma usbuhweschanas muischahs gruntslunga to waijadisgo semmes gabbalu nedohd, tad Widsemme, Iggauu-semme un Sahmu-fallā walstehm irr tāda pat teesa llaufbas-semmes (semneku nohmas-semmes) daffu atpirkt, s̄a Austruma juhemallas guberniju komiteja zaur wissaugstaki apstiprinatu spreedula no 4ta Juni 1865 Widsemmes walstehm iswehlejuse preesch floblahm atpirkt. Kursemme peenahkama ruhmesweeta preesch walsts waldishchanahm no pascha muischahs gruntslunga irr eerahdama. Ja muischahs gruntslunga no schihs nastas gribb atswabbinates, tad tam jadohd semmes grunts preesch walsts namma usbuhweschanas un buhwes kohli, bet prohti tilkai til dauds buhwes kohli, zif waijaga preesch schahda namma viemas usbuhweschanas, tad to paschu no almineem zell. Kad walste labbati gribbetu fawu walsts nammu nezelt wis no almineem, tad prohtams, ja muischahs gruntslungam arri tilkai to paschu buhwes kohli flaitu peenahkahs no fawas pusses doht, ja preesch alminu namma.

Pirma nodassa.

Par walsts jeb pagasta sapulzinachanoħs. Ta pilniga walsts jeb pagasta sapulzinachanas un tas walsts jeb pagasta weetneelu pulsa.

§ 6.

Sapulzinajami walsts peederrigi irraid wissi tee, kas pilnōs gaddos stahw un lam pascheem nefustamias mantas ir, tapat arridjan tee tādu mahju nohmeeki, tādahm

jaipilda; walsts llaufbas (Reallasten), lai tāhs mahjas peederr woi brihwlaudihm, woi frohnum, woi tāhdam pilfātam, woi tāhdai eeriktei. Beidsoht wehl pee sapulzinajamas walsts wissi tee wihrus peederr, kas no teem pee walsts peederrigeem muischu un fainneelu salpeem un no tādeem pagasta peedishwotajeem, kas paschi us fawu rohlu dūhwo (pr. lam tā walsts naw nefustama manta nedis peederriga, nedis arri nohmata) par runnatajeem teek iswehleiti un fuhtiti. — Us desmitēem no schihs fahrtas pagasta laudihm, kas pilnōs gaddos irr, weens runnatajs irr iswehlejams un fuhtams, kas fawā weetā paleek liħos jaunam iswehleschanas terminam.

Peelikums. Kats, kas appalch teesas woi ismelle-schanas nolits tādu greħlu darbu jeb appainoħschahnahs deħl, zaur to pats fawus un fawas fahrtas labbumus un teesas paspehle, tapat kats, kas pehz teesas spreedula walstei irr usluhkojams un waktejams, woi kas no ta walsts nabbagu maiji dabbu, tas nedriħist ar walsti sapulzetees. Tapat katra walsts loħzellem, kas weſſelu gaddu fawas walsts nodohschanas un llaufbas naw ispildijis, pehz walsts teesas spreedula us tādu laiku warri aiselegt, ka tas pee walsts sapulzinachanoħs nedriħist pee-eet.

§ 7.

Sapulzinatas walsts preeschfehdetajs un pehz fahrtas fahrejjs irr walsts wezzalajs (§ 21). Tahs tur nosvre-schamas leetas no teem sapulzinateem loħzelkeem teek nospreestas woi nu weenā prahha un balfi, woi pehz tahs leelalas daffas prahha un balfi. — Tahdi spreedula to mehr tad tilkai speħla irr, kad pats walsts wezzalajs un ja mas, tafslu sapulzinajama walsts loħzelku pilna puße lohpā bijuħchi.

§ 8.

Walsts wezzakais weenrejx pa gaddu walsti sapulzina, lai iswehlejabs fawus walsts ammata wihrus, tas irr to wezzako, tohs preeschneelus, tohs teesas wihrus un arri tohs walsts weetneekus (§ 9). Ja gadda starpa wehl tādu reis walsts iswehleschanas deħl buhtu jaħapulze, tad papreesch walsts wezzalam no usraugu teesas (§ 32) to atweħħleschanu waijaga ifluhgħtees. — Beidsoht walstei teek faaizinata pehz Wissangstaki apstiprinata walsts raħs ralsta no 1ma Juri 1865, kad jaapspreesch par tādu neleetingi bleħdig walsts loħzelli, woi wijsħi buhtu angħla waldbi jaħodohd, lai sħi ar wiċċu darra pehz faw speħla.

Wissi walsts loħzelli, kas zaur walsts wezzako ażżejati, lai sapulzinahs, bet bes nefahdas tafslas ajsbildinachanas naw naħku, lai mafsa walsts nabbageem par labbu weenu rubbuli strahpes.

Peelikums 1. Walsts spreedula par tādu walsts loħzelka nodohschana, lai augħla waldbi ar to darra pehz faw speħla, no walsts wezzata muischahs-polizej-jai sunami jaħarra.

Peelikums 2. Tas lillums, kas ne-atweħl zittas waijadibas labbad walsti sapulzina, ja tilkai walsts ammata wihrus un walsts weetneelu zelschanas un tāħda neleetingi walsts loħzelku ijsħiħschanas deħl, ne-aħseeds wis ħpaċħahm walsts loħzelku fahrrahm fasseet. Tahdas ħpaċħas walsts loħzelku fahrras ir-rajd: a) tee grunteenek (pr. kats, lam faw speħħi, jaħġi grunts), b) tee nohmeeki, c) tee muischahs falpi, d) tee mahju falpi, un e) wissi tee peedishwotaji, kas paschi us fawu rohlu dūhwo. Schihs walsts loħzelku ħpaċħas fahrras ar walsts wezzata atweħħleschanu warri sapulzinat, lai katra sevlefhi par fawwam waijadibahm un par fawu labbumu farunnatohs, — to mehr naw briħw tāhs fahrras u reisu faaizinah.

§ 9.

Pee walsis weetneeku pulka peederr waltsis wezzakajis un tee, no sapulzetas waltsis eezeltee waltsis weetneeki (§ 8). Tee preefschneeki pee waltsis weetneeku pulka runnahm arri laht irr, tomehr tikkai fa padohma deweji, ne fa lihds spreedeji. — Tas waltsis weetneeku flaitlis pehz wihsu waltsis lohjeku flaitka teek nospreests. Schis flaitlis waltsis ar 200 lihds 500 peederrigeem (§ 1) pehz usraugu teefas (§ 32) spreeduma irr woi 8 woi 10 woi 12, waltsis ar 501 lihds 1000 peederrigeem 14, waltsis ar 1001 lihds 2000 peederrigeem 16, waltsis ar 2001 lihds 3000 peederrigeem 20. Weena waltsis weetneeku puſſe jazett no gruntneeku un nohmneeku fchikras, ohtra puſſe no falpu un no to peedfjhwotaju fchikras, kas paschi us fawu rohku dñjwo. Waltsis weetneeku ammata laits irr trihs gaddi, ta fa ktru gadbu trescha daska pehz rindas no fawa ammata atkähpjahs un tilpat atlal winnu weetä no tahs paschas fchikras, tur fahds atkahjis, no jauna teek eezelti. Lohses wilfchhana lai rahda, kahdeem pirmeem buhru jaatkähpjahs. Tohs paschus atkahjejus tuhliht marr atlal no jauna zelt.

Peelikums 1. Waltsis, tur lihds 200 peederrigu irr, 4 woi 6 waltsis weetneeku flaitlis peeteet, ja tahnas waltsis ihpaschu waltsis waldfchana wehlejahs un usrahda, fa fpehs usturreht.

Peelikums 2. Kur isdohthohs, fa wiffas waltsis weetneeku flaitlis trijas weenadäs daskas nebuhtu dallams, tur tai komissionei, kas par semneeku leetahm, atwehlehts nospreest, zikkeem no teem waltsis weetneekem katra gadda jaatkähpjahs.

§ 10.

Tas waltsis weetneeku pulks pehz waihadsibas un ja mas tatschu katra gadda weenu reisi teek faaizinahs. Ta faaizinahana noteek zaur waltsis wezzakajeb usraugu teefu (§ 32) un ta finna wiffmasak 3 deenas preefsch paschas fanahfchanas waltsis weetneekem jadohd.

§ 11.

Waltsis weetneeku pulka darrifchanas schahdas:

- spreest pahr wiffahm leetahm, kas fihmejahs us waltsis manu un labbumu;
- spreest par gruntsgabbaleem, kas woi nu pawiffam waltsis ihpaschums, woi jel pehz teem augkeem walstei peederr;
- spreest par waltsis naudu un zittu waltsis manu, tapat par wiffahm no waltsis fpehla zeltahm un usturretahm eeritahm no floblahm. Kad waltsis weetneeku pulka jaspresch par schahdahm waltsis eeritahm, tad wianam jaturahs pee teem preefschrafsteem, kas par wianahm noliki un, ja kahdi ihpaschi zehleju rafsti (Stiftungsurkunde) rohnahs, arri pee teem tur norafstiteem lissumeem;
- aprinnatees un spreest par waltsis wehlechanahm un waihadsibahm;
- fuhdibas lilt fuhdseht un luhgchanas grahmatas lilt nodoht walstei par labbu zaur ihpaschi iswehleitem un fuhtiteem wihsreem;
- nospreest, jil naudas preefsch waltsis isdohfchanahm waihadsibahs, un kahda wihsreem to nemis. Kur isdallahs pehz ta dwehseku flaitka, tur wiffi pee waltsis peederrigeem (§ 1) jaflaita lihds;
- spreest par to lohni, lo dohs teem waltsis ammata wihsreem;
- pahrlihkoht un sonemt waltsis wezzakajeb un preefschneeku rehkinumus, tapat pahmetteht tahs prett scheem wihsreem fuhdsetas fuhdibas, kas nau par polizeiu, un tahs nodoht usraugu teefai, ja israhdahs par taifnahm;
- eezelt tahdus wihsreem kam par waltsis leetahm pee

teefahm ja-eet, ja waltsis weetneeku pulks wezzakajam jeb preefschneekem to nebuhtu uswhelejjs. — Beidscht: k) spreest par wiffahm tahnahm leetahm, kur woi pehz wiffas waltsibas lissumeem, woi pehz semneeku lissumeem, woi pehz ihpaschus waltsibas pawehleschanas wiffas waltsis atwehlechana jeb spreeschana irr waijadfiga.

§ 12.

Waltsis weetneeku pulka spreedums tillai tad geldigs, kad leelata fanahfchanu lohjeku puſſe us tam palifikchi. Kad spreedeju balsis pehz flaitka us abbahm puſſehm weenadas irr, tad ta preefschehdetaja balsis to leetu isschikir. Tomehr wiffas tahnahm leetä, kas § 11, d) un e) fihmetas, tillai tad spreedums irr geldigs, kad sapulzimatu waltsis weetneeku diwi daskas us tam palifikchi, lat weena daska arri buhtu prettim. Waltsis wezzakajeb irr waltsis weetneeku pulka preefschehdetajs (§ 21). Waltsis weetneeku pulka spreedumi tillai tad ween pehz lissumeem pilnigi, kad vats waltsis wezzakajeb, woi kur pehz § 21 tas irr atwehlehts winna weetä wezzakajeb preefschneeks, woi waltsis teefas preefschehdetajs un, ja mas, tatschu wihsu waltsis weetneeku diwi trechdaskas kohpā bījufchi, un kad tahs apfreeschamas leetas waltsis weetneeku pulka spreedumiam atwehlehtas. — Ja pehz scheem peeminneteem preefschrafsteem waltsis weetneeku pulks spreedis, tad tee spreedumi arri paleet spehlā un irr isdarrami. — Bet peenahkabs waltsis wezzakam tahnahm spreedumus muishas polizejai triju deenu starpa finnamus darricht; muishas polizejai irr atwehlehts, ja atrastu, fa tee spreedumi nesaet ar lissumeem, fa rahdahs waltsis labbumam par pohtu, woi fa muishas gruntsküngä teefas kahda wihsreem aisteek, rafstu par to laist pee usraugu teefas (§ 32).

Als preefschu wehl.)

Swehtku preeks *).

Mihli tizzibas beedi no Latweeschu tautas! Es jums trihs dseefmas us augsteem fwehtkeem esian pahrtulkojis, kas Latweeschu dseefmu grahmatas naw atrobnamas, bet kas fawa fwehta prahha un jauka meldina labbad gan zee-nigas irr, fa tabs jums wiffem valbstamas un mihtas kluhtu. Rihgas Bahzu draudses tahs ta irr eemihlojuschas, fa neweenus augstus fwehtkus nepalaisch, tahs nedseedajuschas, woi pehz fpreddika, woi Deewa wahrdus beidscht. Lai juhfu ehrgelneeki jeb floblmeisteri jums fcho dseefmu meldiku isdseed, un ja tad tahs dseefminas jums irr valbstamas un ja us augsteem fwehtkeem arri fawas basnigas gribbeet dseedaht, tad luhdseet fawus zeenigus mahzitajus, fa tee fcho „Swehtku preeks“ jums gribbetu aygahdah. Winsch irr drilkehts pee Steffenhagen funga Zelgamā un arri pee Häcker funga Rihga par 3 kapeikahm gabbalā dabujams. Arri tabs nohtes (meldina fihmes) peedrukatas klah, tapehz fa Punshela meldiku grahmatas naw useta-mas. „Dseefmu wainakā“ no nelaika Digenawes mahzitaja faralstita, tahs nohtes gan atrobnamas; bet kad tur tabs dseefminas pilnigas (Diwi pantiani pawiffam truhkst) un kad arridjan zittadi tuskotas, tad es tabs nohtes esmu nebis, pehz fureahm muhfu Bahzu draudses fchibis dseefminas dseet. (Melodien-Anhang zum Rigaischen Gesangbuche 1854. Verlag bei Häcker. Preis 10 Kop. S.)

No wiffas fids wehlejobs, fa minnehts „Swehtku preeks“ wiffas juhfu basnigas kluhtu dseedahts, jo zer-reju, peepalihdseht juhfu fids us fwehtkeem preefschrafsteem mohdinah. Ta Kunga Jesus schehlastiba loi irr ar jums wiffos augstos fwehtkus!

E. Hugueberger,
palihga mahzitajeb pee Rihgas
Jesus basnigas.

*) Schi fwehtku preelu dseefminu faralstita Johna Daniela Halla dñjwes stabstu E. Dünsberg parlabban latwiski pahrzehlis, un ta fihmni garda Rihga pee Häcker funga drullata.

Glied der Schanzen.**Par finnu.**

Preelfsch teem Pinnus semmes truhkumu
zeesdameem mihelestibas dahuwanas mums
peefuhija: No Ullasch-draudses: Lieblais-
las fainneels ar fawee mahaas laudibm
1 rubl., Leijes-Branxes fainneels 1 rubl.,
— paufissam 172 r. 35 f. f.

Mahj. w. apgahd.

Wiffi tee, bes paffehm apkahrt dshwo-
dami Ruffas walts lohzelki teek zaur sche
usaizinati, ibja laikla vee drihsuma us fa-
wu walsti apallat nahkt.

Ruffas muischâ, tai 8ta August 1866.
Nr. 111. Walts-teefas wahrdâ:

Preelfschfahdetais Jahn Soring.

Skrihweris K. Baumeister.

Sawenes muischâ vee Vandohnas irr
weens fayrattig un nstizzams lohpuy-kohpejs
wajjadigs, un warr tabdu ammatu tubliht,
jeb wifswehlaki lihds Mikkeleem f. g. zilwels
no wihrischku jeb feewischku kahrtas us nemt.

Weens tahds janneklis, kas grubb te
Rihgâ Gimnasiuma woi Kreis-fokhâ eet,
warr par mehrenu mafsu ruhmi un pahr-
pafchu mafaju, lo Rihgâ dohd, ka te arri sil-
tiklu dabbuht. Klahtakas finnas pahr to
isdohts Zulker-bekkera trakteeri pee Wehr-
manna dahrfa Nr. 19 pats taks mahjas
lungs.

1

Mahjas pahrdobfchana.

Jauna mabja, fur brandvihna bohde
arri eelchâ, ar muhretu leddus un falku-
pagrabu un ar leelu granti, kas atroh-
dahs Aleksandera eelâ, — teek pahrdohda
par 8500 rubleem — jeb arri isrenteta
— tadehk, ka tam fainneekam no scheje-
nes jaaisreiso. Klahtakas finnas pahr to
dabbujamas Suwrowa-eelâ Nr. 41 tai
trakteeri.

Pee Lubahnes seelzetta ta mahja Nr. 17
ar falku-dahsu irr pahrdohdama. Skai-
drakas finnas pahr to isdohts turpat taks
mahjas fainneels

Karl Lips.

Weena mahja ar diweem ehrbehgeem un
kartuppeli semmi par 2000 rubl. irr pah-
rdohdama Ahgelskalnâ. Klahtakas finnas
pahr to isdohts E. Plates funga drikkun-
namâ.

1

Zystahs Belgeefchu 13 un 14 zollu dafst-
mus un englischu dedsinatus Leegeius par leh-
tu tirgu pahrdohd

2

R. Marschütz,

Münz-eelâ № 11, Langerma mahja.

Wiffi-labbakabs **Dukastleefchu**
Kaleja af minu-ohgles par lehtu mafsu
pahrdohd

2

R. Marschütz,

Münz-eelâ № 11, Langerma mahja.

Lihds 12. August pee Rihgas atnahkusch 1645 fuggi un aissgahjusch 1391 fuggi.

Afbildedams redaktehrs A. Leitan.

No zensures atwelehts.

II. G. Klapmeier maschini bohde

Rihgâ, Sündereelâ № 2,

irr dabbujamas:

Tschugguna kusti no 3 lihds 150 rubl., Wahzsemmes arkli,
wahgi bukkes, pulkstenas bumbas, laftas, plihtes un gattawi kehki,
linnu maschines ratti.

Wiffadi kappara katli preelfsch chdeena wihrischanas, tehj-
tatli, fastroli un stempeleti stohpi.

Wiffina fastroli, plettiseri, merferi, lukturi, ankeni, stem-
peleti befmeri un daudszittas leetas.

5

Linnu, linnu-fehflu un labbibus
andele no

Roperbeek muischâ 4 werstes no Um-
murgos basnizas, irr 23 jaunas ahlawas
gohwes, — kâ arri brahka un fehflas ru-
dst pahrdohdami.

2

Wilhelm Dobihu**Limbachös.**

No Rihgas mabjâs pahrdohzis wiffeem fin-
namu darru, ka es no 1ma August 1866tä gad-
dâ te Limbachös pastes nammâ augschâ pee-
minetu andeli eetajiss un par prezzehm to
pafchu mafaju, lo Rihgâ dohd, ka te arri sil-
tiklu dabbuht. Klahtakas finnas pahr to
prezzes ar wedduma mafas peerehkinumu
par Rihgas zennu pahrdohdu.

Namma wahrdas irr Mellbahrsd.

Par wehrâ litschani.

Wiffeem muhsu draugeem finnamu dar-
ram, la Anilin-pehrwes preelfsch rohshu-
farlana, filgana un filla pehrweschanaas,
tilpat labbas kâ arween, par 20 prezze-
tehm lehtakas palikkuschas. Pee mums
arween arri irr dabbujams kofchinella sal-
we un kofchinelle pehrwe preelfsch pellehka,
bruhna, filla, salla un dseiten pehrwe-
schanaas:

Labbakabs schwelkohzinus pahrdohdam
par 6 rub. fasti.

A. u. W. Wetterich
pehrwju- un apteekera prezze-bohde pee
Pehtera basnizas, Münz-eelâ № 2.

Pulksteni

no labbakabs sortes, tâpat kofchu kâ arri
feenas-pulksteni no wiffada leeluma, leelobs
pulkos, fur labbi warr ismektees, par
lehtako tirgu irr dabbujami pee pulksteni
taisitaja

Joh. Kundt,
kalku- un smilchu-eelu-
stuhi, pretti englischu magasini.

Turpat arri pahrdohd legda- un magoni
kofka beizetas mehbeles par ittin lehtu tirgu,

— Kirsteina mehbelu-magastinu, kalku- un

walles-eelu stuhi, Schweinfurta mahja.

1

Grahmatu finna.

Plates funga grahmatu bohde pee
schahku-wahrteem Rihgâ un wiffas grah-
matu bohdes warr dabbuht schabdas grah-
matas: „Lohpu-draugs.“ Latwiski no
E. Dünsberg. Mafsa 20 kap. f.

Linnu dsiju pahrdohfchana.

Wiffas sortes linnu un pakkulu dsijas preelfsch audelteem, maifeem un
tihkleem warr atkal dabbuht tai dsiju bohde fungu-eelâ pretti bekklerim
Kallbrenner, Nr. 12. Kad no daugawas pa zuhku-eelu lihds fungu-eelu
eet, tad ta dsiju-bohde atrohnama pa kreis rohku tai stuhi nammâ fur
rohka, wihrs ar dsiju pakkahm pee feenas.

4

Drikkahs pee Ernst Plates, Rihgâ.

Rihgâ, 12. August 1866.